

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Ηράκλειο, 1/4/2025

Στοιχεία βροχοπτώσεων υδρολογικού έτους 2024-2025
από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης

Η Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης διατηρεί 11 αυτόματους μετεωρολογικούς σταθμούς και 19 συμβατικούς σταθμούς με παρατηρητές σε όλη την Κρήτη. Ειδικότερα, συγκεντρώνει και επεξεργάζεται σε ετήσια βάση τα διαθέσιμα στοιχεία των βροχοπτώσεων, όπως και τις στάθμες των υπόγειων υδροφορέων και των φραγμάτων, και στη συνέχεια ενημερώνει το κοινό και τους αρμόδιους φορείς για την ποσοτική κατάσταση των υδατικών πόρων της Κρήτης.

Τα βροχομετρικά δεδομένα, με τα οποία μπορεί να γίνει πλήρης εκτίμηση των βροχοπτώσεων στο νησί, συγκεντρώνονται σε μηνιαία βάση για κάθε υδρολογικό έτος που ορίζεται από τον Σεπτέμβριο μέχρι και τον Αύγουστο της επόμενης χρονιάς. Ωστόσο, ο κύριος όγκος των βροχοπτώσεων εντοπίζεται στο μεσοδιάστημα μεταξύ Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου οπότε, μέχρι και τον Φεβρουάριο μπορούμε να έχουμε μία καλή εκτίμηση για το αν διανύουμε υγρό ή ξηρό έτος.

Με βάση τα δεδομένα βροχοπτώσεων μέχρι και τον Φεβρουάριο 2025, συνολικά από 53 σταθμούς σε όλο το νησί (συμπεριλαμβανομένων των σταθμών της ΕΜΥ και του ΥΠΕΝ), εκτιμάται ότι **το τρέχον υδρολογικό έτος είναι το τρίτο κατά σειρά έτος με μειωμένες βροχοπτώσεις ιδιαίτερα στην Ανατολική Κρήτη**. Οι βροχοπτώσεις που έχουν καταγραφεί, όπως και οι αντίστοιχες των δύο προηγούμενων ετών, για τις Περιφερειακές Ενότητες Ηρακλείου και Λασιθίου είναι τόσο χαμηλές όσο εκείνες του υδρολογικού έτους 2017-2018, το οποίο αποτέλεσε ένα από τα πλέον ξηρά υδρολογικά έτη της τελευταίας 30ετίας. Οι μειωμένες βροχοπτώσεις έχουν επιφέρει σημαντική πτώση της στάθμης των υπόγειων υδροφορέων όπως και της στάθμης των φραγμάτων.

Για τις Περιφερειακές ενότητες Ρεθύμνου και Χανίων, οι βροχοπτώσεις είναι καλύτερες σε σχέση με τις αντίστοιχες της Ανατολικής Κρήτης. Αναφορικά με τις χιονοπτώσεις, δεν υπάρχουν δεδομένα και ως εκ τούτου δεν μπορεί να προσδιορισθεί το ύψος χιονιού που αναμένεται να τροφοδοτήσει ιδίως τους υπόγειους καρστικούς υδροφορείς.

Ακολουθούν αναλυτικά δεδομένα των βροχοπτώσεων, των σταθμών των υπόγειων υδροφορέων και των φραγμάτων, καθώς και προτάσεις μέτρων για τη διαχείριση της ζήτησης του νερού.

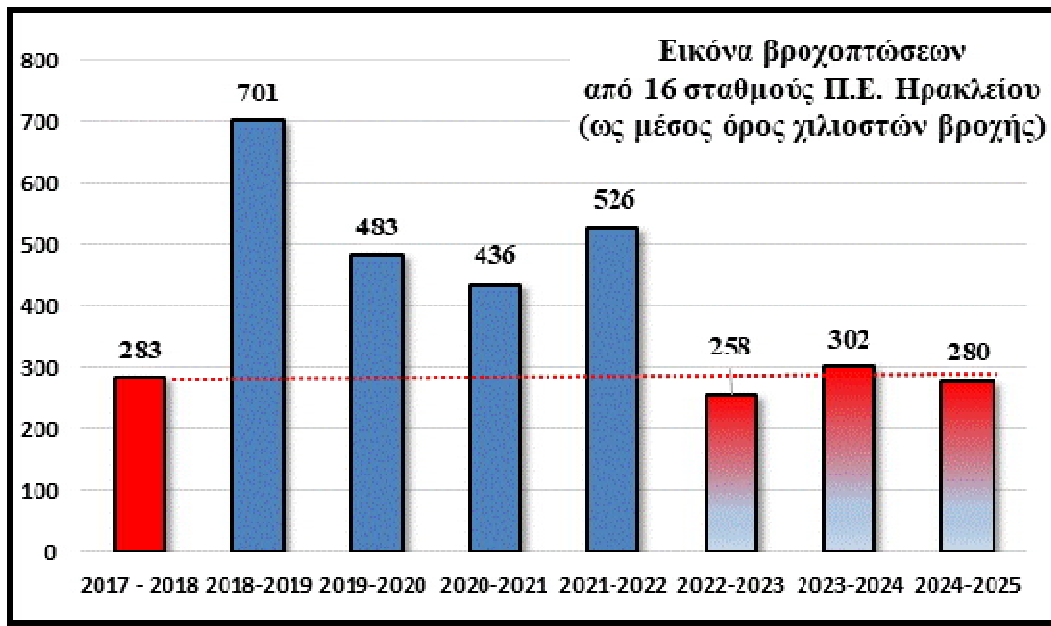
Δεδομένα βροχοπτώσεων

Με βάση τα δεδομένα των βροχοπτώσεων συγκεκριμένων σταθμών (τα στοιχεία προέρχονται από το δίκτυο του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, το δίκτυο αυτόματων σταθμών της Διεύθυνσης Υδάτων Α.Δ.Κ. και από τους συμβατικούς σταθμούς των παρατηρητών), **παρατίθενται διαγράμματα που παρουσιάζουν την κατάσταση σε 5 επιμέρους περιοχές της Κρήτης τα τελευταία 8 χρόνια**.

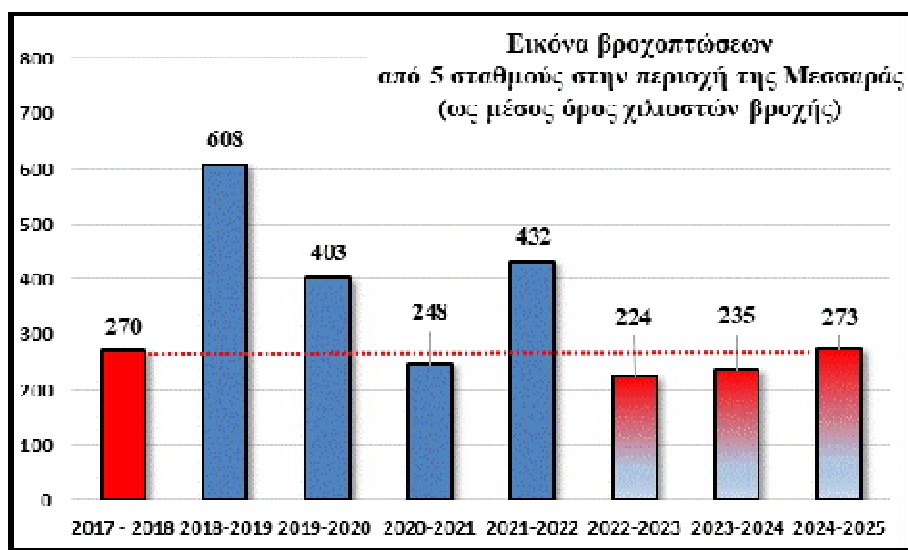
Τα δεδομένα αυτά αφορούν στις βροχοπτώσεις για κάθε υδρολογικό έτος ξεχωριστά, από τον Σεπτέμβριο της μιας χρονιάς μέχρι και τον Φεβρουάριο της επόμενης χρονιάς, και δίνουν μία

διαχρονική συγκριτική εικόνα της κατάστασης στο νησί. Όλα τα διαγράμματα που ακολουθούν ξεκινούν από το υδρολογικό έτος 2017-2018, το οποίο αποτέλεσε ένα από τα πλέον ξηρά υδρολογικά έτη της τελευταίας 30ετίας (το οποίο απεικονίζεται με κόκκινο χρώμα), ακολουθεί το έτος 2018-2019 που ήταν ένα πολύ υγρό έτος, τα έτη 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022 που χαρακτηρίζονται ως υγρά-κανονικά έτη, και τέλος απεικονίζονται οι βροχοπτώσεις των τριών τελευταίων ετών 2022-2023, 2023-2024 και 2024-2025 (με διαβαθμισμένο κόκκινο χρώμα).

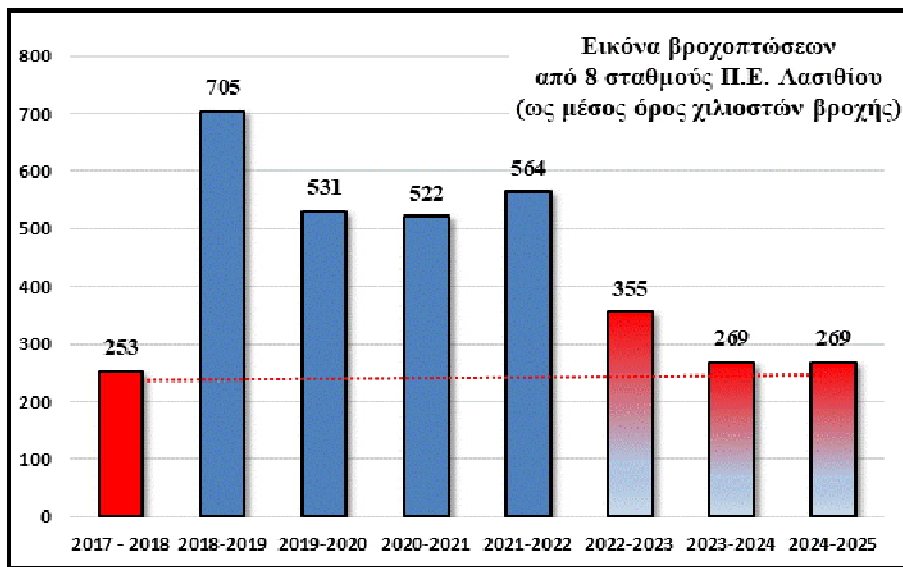
Για την Π.Ε Ηρακλείου έχει γίνει συλλογή δεδομένων βροχοπτώσεων από 16 σταθμούς. Στο σχετικό διάγραμμα φαίνεται ότι οι βροχοπτώσεις των τριών τελευταίων ετών (έτη 2022-2023, 2023-2024 και 2024-2025) είναι στα ίδια επίπεδα με το ξηρό έτος 2017-2018.

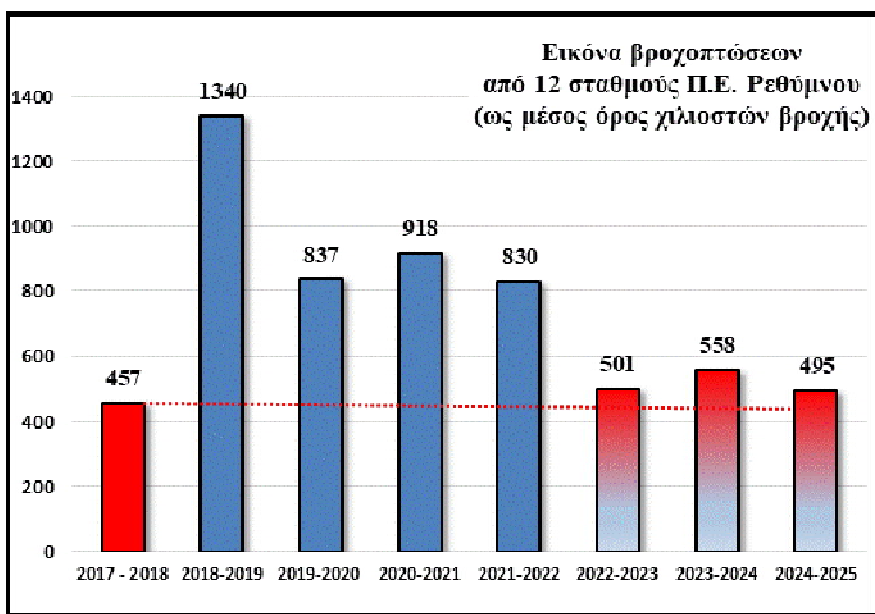
Για την περιοχή της Μεσσαράς έχει γίνει συλλογή δεδομένων βροχοπτώσεων από 5 σταθμούς. Η εικόνα από το σχετικό διάγραμμα δείχνει ότι οι βροχοπτώσεις των τριών τελευταίων ετών είναι σε οριακά χαμηλότερα επίπεδα του ξηρού έτους αναφοράς, 2017-2018.

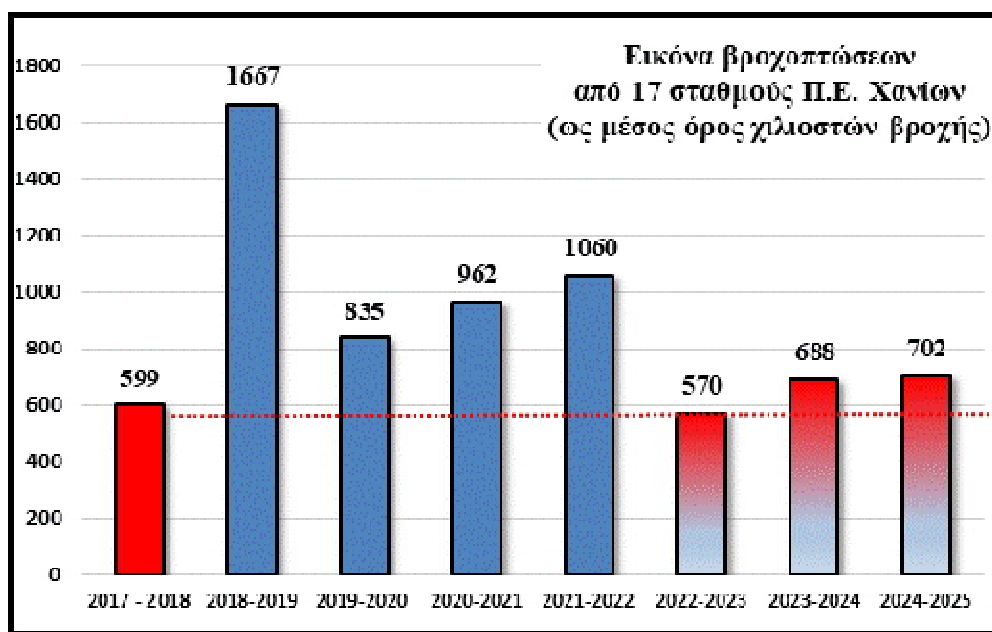
Για την Π.Ε. Λασιθίου έχει γίνει συλλογή δεδομένων βροχοπτώσεων από 8 σταθμούς. Τα δεδομένα δείχνουν ότι, οι βροχοπτώσεις του έτους 2022-2023 είναι υψηλότερες από εκείνες του ξηρού έτους 2017-2018, γεγονός που εν μέρει οφείλεται στα πλημμυρικά φαινόμενα που σημειώθηκαν τον Οκτώβριο του 2022. Σε ότι αφορά τις βροχοπτώσεις 2023-2024 καθώς και τις φετινές βροχοπτώσεις, κυμαίνονται στα ίδια περίπου επίπεδα με το ξηρό έτος αναφοράς, 2017-2018.

Για την Π.Ε. Ρεθύμνου έχει γίνει συλλογή δεδομένων βροχοπτώσεων από 12 σταθμούς. Οι βροχοπτώσεις των τριών τελευταίων ετών κυμαίνονται σε οριακά καλύτερα επίπεδα από εκείνες του ξηρού έτους 2017-2018, υστερούν όμως σημαντικά από τα προηγούμενα υγρά έτη.

Για την Π.Ε. Χανίων έχει γίνει συλλογή δεδομένων βροχοπτώσεων από 17 σταθμούς. Η εικόνα δείχνει ότι οι περυσινές και οι φετινές βροχοπτώσεις κυμαίνονται σε ικανοποιητικά επίπεδα, σε σχέση με εκείνες του ξηρού έτους 2017-2018, αν και υπολείπονται των προηγούμενων υγρών ετών.

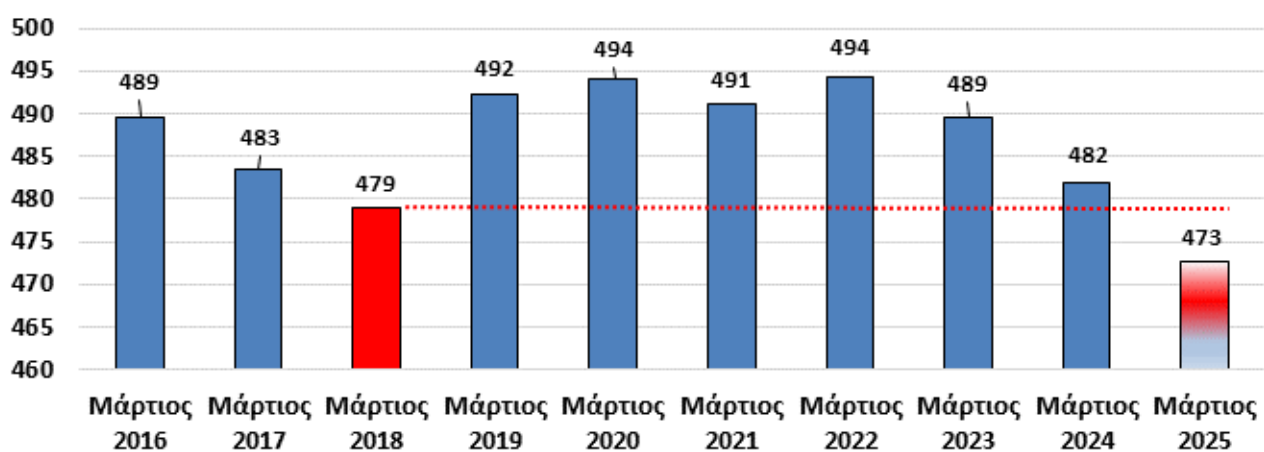
Στάθμη υπόγειων υδροφορέων και φραγμάτων

Συνέπεια των μειωμένων βροχοπτώσεων των τριών τελευταίων υδρολογικών ετών είναι η μειωμένη παροχή των πηγών και η μικρή αναπλήρωση των υδατικών πόρων τόσο στα υπόγεια νερά όσο και στα φράγματα. Από στοιχεία φορέων διαχείρισης ύδατος, παρατηρείται μείωση της παροχής πηγών σε πολλά μέρη του νησιού, ενώ καταγραφές που αφορούν στις στάθμες των υπόγειων υδροφορέων και των φραγμάτων της Κρήτης καταδεικνύουν μέχρι στιγμής ελάχιστες εισροές υδάτων.

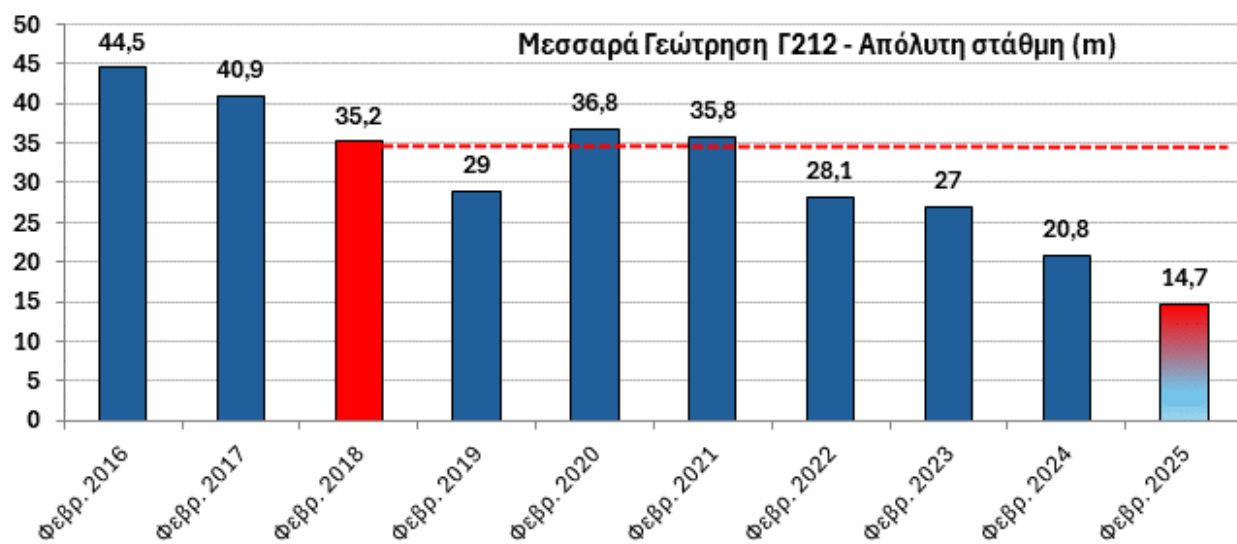
Γεωτρήσεις

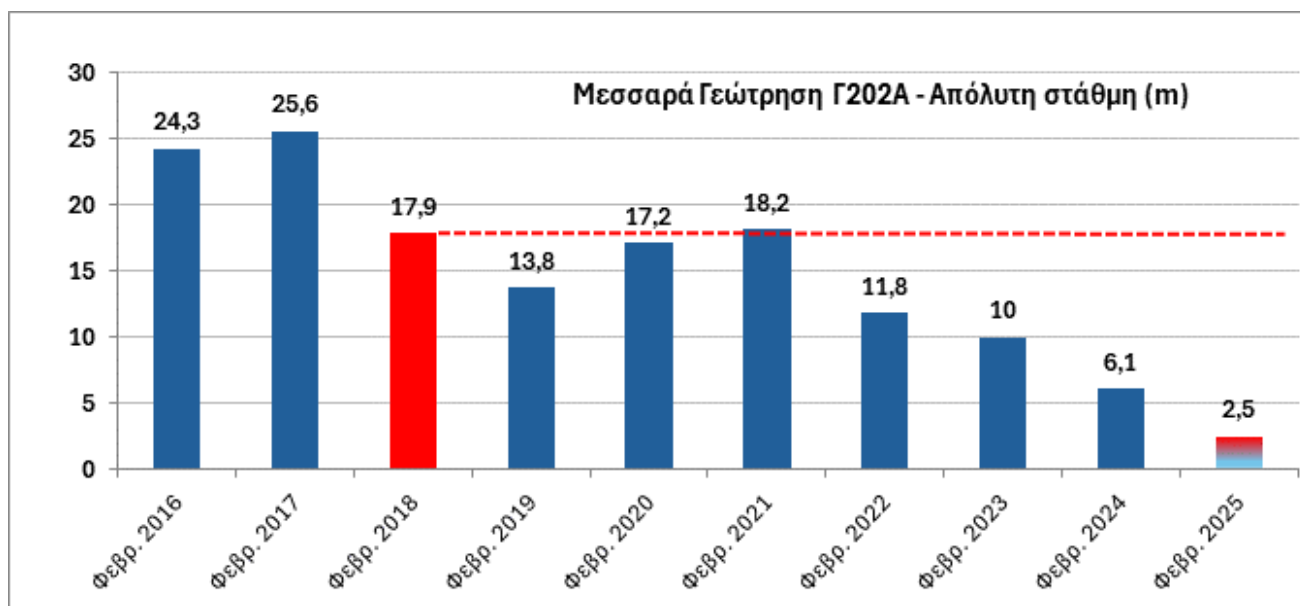
Οι υδρολογικοί σταθμοί στην Ανατολική Κρήτη δείχνουν τα τελευταία τρία έτη συνεχόμενη πτώση στάθμης, ιδιαίτερα για τη φετινή περίοδο. Ενδεικτικά, παρατίθενται διαγράμματα με τα δεκαετή στοιχεία από τις στάθμες τριών υδρολογικών σταθμών στην περιοχή της Μεσσαράς και στην περιοχή της Βιάννου.

Βιάννος - Μέσος Όρος Στάθμη Μαρτίου (m)

Μεσσαρά Γεώτρηση Γ212 - Απόλυτη στάθμη (m)

Φράγματα

1. **Το φράγμα Μπραμιανών στην Ιεράπετρα** έχει ωφέλιμο όγκο νερού 14.500.000 κυβικά μέτρα. Στα μέσα Μαρτίου 2025, η ποσότητα νερού του φράγματος ανερχόταν σε 3.897.100 κυβικά μέτρα, ενώ κατά τον περυσινό Μάρτιο η ποσότητα νερού έφτανε στα 9.575.100 κυβικά μέτρα.
2. **Το φράγμα Φανερωμένης στη Μεσσαρά** με ωφέλιμο όγκο νερού 18.000.000 κυβικά μέτρα, είναι σε πολύ χαμηλά για την εποχή επίπεδα, και η ποσότητα του διαθέσιμου νερού βρίσκεται στο όριο ασφάλειας λειτουργίας του φράγματος.
3. **Το φράγμα Αποσελέμη** με ωφέλιμο όγκο νερού 27.000.000 κυβικά μέτρα, επίσης είναι σε πολύ χαμηλά για την εποχή επίπεδα (στοιχεία Ο.Α.Κ.). Τον Μάρτιο του 2024 τα αποθέματα ανέρχονταν σε 7.350.000 κυβικά μέτρα, ενώ τον φετινό Μάρτιο ανέρχονται σε 3.400.000 κυβικά μέτρα.
4. **Το φράγμα Ποταμών στο Ρέθυμνο** με ωφέλιμο όγκο νερού 17.500.000 κυβικά μέτρα, αντιθέτως με τα προηγούμενα φράγματα είναι σχεδόν πλήρες, ωστόσο αυτό δεν οφείλεται στις βροχοπτώσεις αλλά στο γεγονός ότι αξιοποιούνται μικρές ποσότητες νερού για άρδευση και ύδρευση.

Ζήτηση νερού – αποθέματα – προτεινόμενα μέτρα

Όλοι οι φορείς παροχής υπηρεσιών ύδατος (ΔΕΥΑ, ΤΟΕΒ, Δήμοι, ΟΑΚ) οφείλουν να καταγράψουν τα διαθέσιμα αποθέματά τους και να υπολογίσουν το ισοζύγιο προσφοράς – ζήτησης για την επερχόμενη καλοκαιρινή περίοδο, ιεραρχώντας τις χρήσεις νερού και με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών ύδρευσης.

Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά σε **ενδεικτικά μέτρα** που πρέπει κάθε διαχειριστής ύδατος να εξειδικεύσει και να προσαρμόσει στο σχεδιασμό του, ώστε να περιοριστούν ή και δυνατόν να αποφευχθούν φαινόμενα λειψυδρίας και επιπτώσεις τους. Η εφαρμογή των μέτρων αυτών κατά τη θερινή περίοδο του τρέχοντος έτους, κρίνεται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης ως **επιβεβλημένη**.

Μέτρα διατήρησης της προσφοράς νερού

Συστηματική παρακολούθηση δικτύων και δεξαμενών, και ετοιμότητα σε τεχνικό προσωπικό για την άμεση αντιμετώπιση τυχόν διαρροών. Για τους φορείς παροχής υπηρεσιών ύδατος, το μέτρο τίθεται σε άμεση προτεραιότητα έναντι των άλλων μέτρων.

Επιτάχυνση ολοκλήρωσης των υπό κατασκευή υδραυλικών έργων και **ετοιμότητα για χρήση εφεδρικών γεωτρήσεων**.

Έλεγχος και συστηματική καταγραφή στάθμης-παροχής, πηγών, υπόγειων και επιφανειακών σημείων υδροληψίας.

Μέτρα μείωσης της ζήτησης (σπατάλης) νερού

Συνεχής ενημέρωση των χρηστών νερού για τη σημαντικότητα του προβλήματος ενδεχόμενης λειψυδρίας και την ανάγκη μείωσης της κατανάλωσης. Προτείνεται σύγκλιση συμβουλίων (ξενοδόχων, φορέων τουριστικών δραστηριοτήτων, Αγροτικών Συλλόγων, ΤΟΕΒ, κ.α.) για συνεργασία.

Ενημέρωση για προληπτικό έλεγχο καλής λειτουργίας οικιακών δικτύων και δικτύων τουριστικών μονάδων.

Ενημέρωση των επισκεπτών ξενοδοχειακών μονάδων για περιορισμό της κατανάλωσης του νερού.

Πλήρωση κολυμβητικών δεξαμενών με θαλασσινό νερό – **περιορισμός της χρήσης υδρευτικού νερού σε αλλότριες χρήσεις**.

Εκτεταμένη εγκατάσταση μετρητών νερού (σε όλους τους τύπους των συστημάτων).

Καθορισμός προστίμων για αλόγιστη χρήση νερού και ενημέρωση για την επιβολή τους.

Καθορισμός και **εφαρμογή ελλειμματικής άρδευσης, ανά καλλιέργεια και περιοχή**, σε συνεργασία με τη Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης Π.Κ.

Περιορισμός εποχιακών υδροβόρων καλλιεργειών.

Περιορισμοί σε μη βασικές χρήσεις (πλύσιμο οδοστρωμάτων, πεζοδρομίων, αυτοκινήτων, κ.α.).

Κατασταλτικά μέτρα για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας

Απαγόρευση άρδευσης εκτός πρωινών και βραδινών ωρών, καθώς και όταν η ένταση του ανέμου είναι ισχυρή (εκτός της στάγδην αάρδευσης) και κατά τη διάρκεια καύσωνα. Επιβολή προστίμων στους παραβάτες.

Απαγόρευση χρήσης νερού ύδρευσης σε μη βασικές χρήσεις (πλύσιμο αυτοκινήτων, αυλών, κοινόχρηστων χώρων κ.α.).